RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering 20 november 2026 **Agendapunt nr.** **Corsanr**. 26.131673	**Portefeuillehouder(s)** L.I. Bentvelzen - Volkshuisvesting, Onderwijs, Sport, (maatschappelijk) Vastgoed, Zorg en WMO, Beschermd wonen / Maatschappelijke opvang en Dierenwelzijn J.J. Finke – Stedelijke Ontwikkeling Welzijn, Wijken en Volksgezondheid **Beleidsthema** Vastgoed

Aan de Raad,

1. Onderwerp
   Uitvoeringsstrategie maatschappelijke voorzieningen

2. Beoogd effect voorstel
   Met de Uitvoeringsstrategie Maatschappelijke Voorzieningen heeft de gemeente een integraal plan om de groei van Rijswijk tot 2040 te ondersteunen met voldoende maatschappelijke voorzieningen. De strategie geeft inzicht in welke maatschappelijke voorzieningen wanneer nodig zijn, waar hiervoor ruimte gevonden kan worden en welke rol de gemeente vervult bij de realisatie hiervan. Daarmee wordt gestuurd op een toekomstbestendig voorzieningenniveau dat aansluit bij de groei van de stad richting 2040.

3. Inleiding
   Rijswijk groeit de komende jaren sterk. Naar verwachting neemt het aantal inwoners toe van circa 60.000 naar ongeveer 80.000 en worden ruim 10.000 woningen gerealiseerd. Deze ontwikkeling zorgt voor een toenemende vraag naar maatschappelijke voorzieningen. Onder maatschappelijke voorzieningen verstaan we in deze context het primair onderwijs, kinderopvang, sportvoorzieningen, cultuur, wijk- en ontmoetingscentra, speelvoorzieningen en eerstelijnsgezondheidszorg.

   In 2025 is het behoefteonderzoek maatschappelijke voorzieningen uitgevoerd. Dit onderzoek biedt een eerste inzicht in de benodigde maatschappelijke voorzieningen op basis van referentienormen. De uitvoeringsstrategie bouwt hierop voort door de benodigde maatschappelijke voorzieningen nader te concretiseren en kansrijke locaties voor realisatie in beeld te brengen. Daarmee vormt de strategie een solide basis voor de verdere uitwerking van deze locaties en de stapsgewijze realisatie van de benodigde maatschappelijke voorzieningen.

4. Argumenten

   De uitvoeringsstrategie is een invulling van het advies van de Rekenkamer
   Met de uitvoeringsstrategie en de uitvoering ervan geven we invulling aan de aanbevelingen van de Rekenkamer, gepubliceerd op 6 november 2024. Het rapport heeft geleid tot de volgende 5 aanbevelingen:
   1. Aanbeveling aan het college: expliciteer welk niveau van voorzieningen wenselijk is bij de groei van de stad. Leg dit voor aan de raad zodat deze dit kan gebruiken om gebiedsontwikkelingen te toetsen;
   2. Aanbeveling aan het college: maak expliciet op welke wijze u de raad wilt betrekken bij het integraal sturen op het voorzieningenniveau;
   3. Aanbeveling aan het college: neem de aandachtspunten uit dit onderzoek expliciet mee in het vormgeven van de integrale sturing over het voorzieningenniveau;
   4. Aanbeveling aan het college: koppel de uitvoering van deze aanbevelingen aan de geplande acties naar aanleiding van het gemeentelijk onderzoek en rapporteer aan de raad binnen een jaar over de voortgang;
   5. Aanbeveling aan de raad: focus op de belangrijkste prioriteiten in een meerjarige aanpak.

   De uitvoeringsstrategie draagt bij aan een leefbaar en toekomstbestendig Rijswijk

Maatschappelijke voorzieningen zijn essentieel voor kwaliteit van leven, gezondheid, en sociale samenhang. Zij bieden ruimte voor ontmoeting, ontwikkeling en ondersteuning. Een passend voorzieningenniveau zorgt ervoor dat de stad kan meegroeien met de verwachte bevolkingsgroei en draagt bij aan aantrekkelijke en leefbare wijken. Met de uitvoeringsstrategie geeft de gemeente invulling aan de ambities uit de Omgevingsvisie Rijswijk 2050 en wordt geborgd dat maatschappelijke voorzieningen een volwaardige plaats krijgen in de ontwikkeling van de stad.

De uitvoeringsstrategie versterkt de gemeentelijke regierol op maatschappelijke voorzieningen
Met de uitvoeringsstrategie brengt de gemeente de opgave voor maatschappelijke voorzieningen voor het eerst integraal in beeld. Dit betekent dat de ontwikkeling van maatschappelijke voorzieningen structureel wordt verbonden aan gebieds- en locatieontwikkelingen en aan de inhoudelijke opgaven binnen verschillende gemeentelijke domeinen. Hierdoor ontstaat een gezamenlijke aanpak waarbij ruimtelijke ontwikkelingen en de behoefte aan voorzieningen beter op elkaar worden afgestemd. Daarmee pakt de gemeente actief regie op een thema dat van grote invloed is op de leefbaarheid van de stad.

De strategie maakt inzichtelijk welke voorzieningen nodig zijn en welke rol de gemeente daarbij wenselijk is. Afhankelijk van het type voorziening kan de gemeente er bijvoorbeeld voor kiezen om zelf te investeren en ontwikkelen, initiatieven van maatschappelijke partners te faciliteren of ruimte te bieden aan marktpartijen. De uitvoeringsstrategie biedt daarmee een basis voor bewuste keuzes over de inzet van gemeentelijke middelen en instrumenten.

De uitvoeringsstrategie maakt tijdige realisatie van maatschappelijke voorzieningen mogelijk
Met deze strategie heeft de gemeente een duidelijk overzicht van welke maatschappelijke voorzieningen nodig zijn en wanneer. Voor deze voorzieningen is ruimte, geld en een goede plek in de omgeving nodig. Door de voorzieningen te koppelen aan bestaande en toekomstige gebieds- en locatieontwikkelingen, worden ze indien mogelijk op tijd meegenomen in ruimtelijke plannen en keuzes over investeringen. Zo zorgt de strategie voor een goede basis om maatschappelijke voorzieningen op tijd en goed uit te voeren.
Door de strategie regelmatig bij te werken, blijft het overzicht over vraag, aanbod en kansen actueel. Zo kan de gemeente op tijd inspelen op nieuwe ontwikkelingen.

5. Kanttekeningen

De behoefte aan maatschappelijke voorzieningen kan in de tijd veranderen
De uitvoeringsstrategie is gebaseerd op de huidige beschikbare inzichten in de toekomstige behoefte aan maatschappelijke voorzieningen richting 2040. Daarbij is voortgebouwd op de in het Behoefteonderzoek (2025) gehanteerde normen om de benodigde omvang van voorzieningen inzichtelijk te maken. Deze normen dienen als richtinggevend hulpmiddel en niet als harde kaders. De feitelijke verhouding tussen vraag en aanbod kan in de praktijk afwijken als gevolg van lokale omstandigheden, maatschappelijke ontwikkelingen en veranderende gebruikersbehoeften.

Daarnaast is voor een aantal voorzieningen de toekomstige behoefte nog niet volledig in beeld. Dit geldt bijvoorbeeld voor ontmoetingsvoorzieningen, waarvoor aanvullend onderzoek en beleidsontwikkeling nodig zijn om de gewenste omvang, vorm en spreiding nader te bepalen.
Ook bij een gelijkblijvend inwoneraantal kan de behoefte aan voorzieningen in de loop van de tijd veranderen, bijvoorbeeld door vergrijzing, veranderende leefstijlen of nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen. Het is daarom belangrijk om de ontwikkeling van vraag en aanbod periodiek te monitoren en de strategie waar nodig te actualiseren. De uitvoeringsstrategie biedt hiervoor een flexibel kader dat kan meebewegen met nieuwe inzichten en ontwikkelingen.

De uitvoeringsstrategie bevat voorkeurlocaties en geen haalbaarheidsstudie
De uitvoeringsstrategie beschrijft een voorkeursscenario voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen richting 2040. Daarbij is per beoogde voorziening een voorkeurslocatie in beeld gebracht. Daarnaast is er voor sommige locaties ook een voorkeursoptie B aangegeven. De uitwerking van voorzieningen en locaties vindt in een volgende fase plaats. Voor veel locaties zijn nog nadere onderzoeken, planuitwerkingen, ruimtelijke procedures en bestuurlijke besluiten nodig. Daarnaast is de realisatie van een deel van de maatschappelijke voorzieningen afhankelijk van de samenwerking met partners, zoals onderwijsinstellingen, zorgaanbieders, kinderopvangorganisaties, ontwikkelaars en vastgoedeigenaren. Ook externe factoren, zoals veranderingen in regelgeving, marktomstandigheden of netcongestie, kunnen van invloed zijn op de uiteindelijke invulling en planning van voorzieningen. Hierdoor kunnen in de verdere

planvorming nieuwe inzichten ontstaan die aanleiding geven om keuzes aan te passen of alternatieve locaties te benutten. De uitvoeringsstrategie wordt om deze reden periodiek geactualiseerd en biedt voldoende flexibiliteit om hier in de verdere uitwerking op in te spelen.

6. Juridisch perspectief
   De uitvoeringsstrategie leidt niet rechtstreeks tot juridische verplichtingen. De realisatie van de in de strategie opgenomen voorzieningen vraagt waar nodig om separate besluitvorming. Voor voorzieningen zoals huisartsenpraktijken, apotheken en tandartspraktijken – waar de gemeente een faciliterende rol vervult - kan op specifieke locaties een wijziging van het omgevingsplan of een andere ruimtelijke procedure noodzakelijk zijn. Dit wordt per initiatief beoordeeld in de uitwerkingsfase.

7. Financiën
   De vaststelling van de uitvoeringsstrategie heeft financiële consequenties. Een deel van de beoogde maatschappelijke voorzieningen die in de uitvoeringsstrategie zijn opgenomen, is reeds opgenomen in de gemeentelijke begroting. Dit geldt onder andere voor voorzieningen die zijn opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan (IHP), waarover reeds financiële besluitvorming heeft plaatsgevonden.
   Voor een aantal andere voorzieningen is op dit moment nog geen financiële vertaling gemaakt. Voor voorzieningen zoals ontmoetingsruimtes, uitbreiding van zwemcapaciteit en een mogelijke dependance van de bibliotheek zijn eerst nadere beleidsmatige keuzes, onderzoeken of regionale afstemming nodig voordat financiële consequenties kunnen worden bepaald. Deze keuzes worden op een later moment separaat aan uw raad voorgelegd.
   Voor huisartsen, apotheken, tandartsen en commerciële kinderopvang voorziet de gemeente niet in realisatie of exploitatie. We blijven vanuit het project maatschappelijke voorzieningen in de gaten houden of deze voorzieningen voldoende gerealiseerd worden. Voor deze voorzieningen ligt de nadruk op faciliteren en regie voeren. Hieruit volgen in de basis geen investeringskosten voor de gemeente, maar maatwerk blijft altijd mogelijk. Bijgevoegde tabel (Indicatieve kostenraming benodigde maatschappelijke voorzieningen) biedt een overzicht van de beoogde maatschappelijke voorzieningen die al in de begroting zijn verwerkt en de voorzieningen waarvoor dit nog niet het geval is.

8. Vervolg
   Na vaststelling vormt de uitvoeringsstrategie het gemeentelijke kader voor de ontwikkeling en realisatie van maatschappelijke voorzieningen richting 2040. De gemeente spant zich in om de voorzieningen zoals beschreven in de strategie daadwerkelijk te realiseren. De uitvoerings-strategie heeft daarbij een dynamisch karakter. Wanneer uit nadere uitwerking blijkt dat realisatie van een voorziening op een specifieke locatie niet haalbaar is, wordt bezien hoe de strategie hierop kan worden aangepast.

   De realisatie van maatschappelijke voorzieningen raakt meerdere beleidsvelden en organisatieonderdelen. Een succesvolle uitvoering vraagt om structurele regie, samenwerking tussen de verschillende domeinen en voldoende ambtelijke capaciteit. Om die reden wordt een regisseur maatschappelijke voorzieningen aangesteld die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de uitvoering van de strategie.

9. Communicatie en Participatie
   De uitvoeringsstrategie is tot stand gekomen op basis van gesprekken en werksessies met beleidsadviseurs, projectleiders, stedenbouwkundigen, planologen en externe partners. De uitvoeringsstrategie wordt, na vaststelling, uitgevoerd in samenspraak met relevante partijen.

10. Wat gebeurt er bij niet (tijdig) beslissen?
    Bij uitblijven van besluitvorming ontbreekt een integraal kader voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen in relatie tot de groei van de stad. Hierdoor wordt het lastiger om voorzieningen tijdig mee te nemen in ruimtelijke ontwikkelingen en om integraal te sturen op het voorzieningenniveau richting 2040.

11. Bijlage(n)
    - Uitvoeringsstrategie maatschappelijke voorzieningen Rijswijk
    - Indicatieve kostenraming benodigde maatschappelijke voorzieningen

Burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
P.M. Schuit	H. Sahin

RAADSBESLUIT

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 24 november 2026
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 27 oktober 2026, nr.

B E S L U I T :

De Uitvoeringsstrategie Maatschappelijke Voorzieningen Rijswijk vast te stellen.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn vergadering van 24 november 2026

De gemeenteraad,
de griffier,

J.A. Massaar, bpa

de voorzitter,

H. Sahin